

Rechtstreeks: *Shame and scandal in the family....*

Na mijn Brexit-preek van vorige week gaat deze column over familieopvolging. Leidt dit altijd tot *shame and scandal*? Natuurlijk niet, maar wel regelmatig.

Waarom? Het bijzondere van familieopvolging is dat partijen elkaar (te) goed kennen en er vaak een hiërarchische verhouding is ontstaan. Verder spelen er veel belangen gelijktijdig. De ouders willen hun pensioen veiligstellen, maar eveneens alle kinderen gelijk behandelen; vaders' trots, zijn bedrijf moet natuurlijk wel overeind blijven; in de zaak werkende kinderen moeten er niet gelijk uitgekukeld kunnen worden en dan zijn er nog die lastige echtgenoten / partners.

Een voorbeeld: vader is via zijn Holding enig aandeelhouder van een uitstekend lopend groter makelaarskantoor. Hij heeft vier kinderen, twee jongens en twee meisjes. De oudste zoon is geestelijk gehandicapt en zal nooit een normale baan kunnen uitoefenen. De oudste dochter is gehuwd nota bene met een ambtenaar van 's Rijks Belastingdienst die soms zelfs aardig kan zijn.

De tweede dochter is de beoogde bedrijfsopvolgster en de jongste zoon werkt als makelaar in de zaak. Vader wil overdragen aan zijn dochter zonder de anderen tekort te doen. Hoe?

Over de koopprijs zijn ze het snel eens en ook over betaling ervan: bij levering der aandelen ontvangt vader 30% en de overige 70% wordt in zeven jaarlijkse termijnen afgelost. Vader wil daarom voor alle zekerheid nog wel een vinger aan de pols van het bedrijf houden.

Hoe moet het niet?! Vaak worden alle aandelen voor de verkoop ondergebracht in een Stichting Administratiekantoor (STAK). Hierdoor worden de aan de aandelen klevende financiële rechten (dividend) aan certificaten toegekend en beslissingsrechten aan het bestuur van de STAK. Vader verdeelt de certificaten zoals hij dat wil onder de kinderen, waarbij de kopende dochter natuurlijk het leeuwendeel ontvangt; zij heeft vader immers de koopsom betaald. Er zijn drie STAK-bestuurders, namelijk vader (uiteraard als voorzitter), dochter en een oude vriend van vader, gepensioneerd accountant. Door de wettelijke en statutaire rechten aan aandeelhouders die nu immers bij de STAK berusten kan het STAK bestuur een enorme invloed uitoefenen op de bedrijfsvoering van de makelaardij. Vader en dochter hebben zeker verschillende opvattingen over de wijze waarop het bedrijf gevoerd moet worden en hier ligt al een eerste mogelijke tijdbom te tikken.

Even gevaarlijk is de schoonfamilie "waar rijdt jouw zus die Porsche van en hoe kan zij zich die exotische vakanties permitteren" vraagt de Belastingambtenaar zich af. Ook de ondernemende dochter zal de kriebels krijgen. Waar bemoeit vader zich mee en waarom is mijn oudere zus op verjaardagsfeestjes zo bitsig tegen mij? Kortom de familiale rapen zijn gaar.

Hoe moet het dan wel? Kijk dat is nou iets voor de volgende column.

Tot de volgende week,
Wim Vondenhoff, advocaat